

підписав закон про посилення відповідальності за порушення безпеки дорожнього руху. Закон набрав чинності з 0.00 годин 17 березня 2021 р. У Міністерстві внутрішніх справ сподіваються, що новий закон протягом року дозволить знизити кількість загиблих на дорогах України на 10–15%.

Список використаної літератури

1. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 27.03.2021)
2. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : Наказ МВС України від 06.07.2017 № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17t> (дата звернення: 27.03.2021)
3. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: Наказ МВС України від 20.05.2020 № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20> (дата звернення: 27.03.2021)
4. Науково-технічне супроводження поліцейської діяльності. Веб-портал Донецького юридичного інституту МВС України. URL: <https://www.dli.donetsk.ua/serv/2020-06-11-3> (дата звернення: 27.03.2021)

ОСВІТНЯ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Червінчук Андрій Васильович

завідувач науково-дослідної лабораторії з проблемних питань правоохоронної діяльності

Криворізького навчально-наукового інституту

Донецького юридичного інституту МВС України,

кандидат юридичних наук

Дорожньо-транспортний травматизм залишається однією з найгостріших проблем сучасного світу. За даними всесвітньої організації охорони здоров'я внаслідок дорожньо-транспортних пригод щорічно гине приблизно 1,35 мільйона людей, а кількість травмованих становить від 20 до 50 мільйонів людей [1]. Не оминає ця проблема й Україну, адже кількість автомобільних аварій на наших шляхах залишається високою. Тому вирішення нагальних питань транспортної безпеки потребує новітніх наукових підходів та підготовки висококваліфікованих фахівців.

Донецький юридичний інститут МВС України як заклад вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснює підготовку поліцейських, про-

тягом багатьох років приділяє значну увагу підготовці кадрів для підрозділів системи Міністерства внутрішніх України, що забезпечують безпеку дорожнього руху та проведенню наукових досліджень у сфері транспортної безпеки.

Питання якісної підготовки висококваліфікованих фахівців для підрозділів Державтоінспекції виникло ще на початку 70-х років минулого століття, коли розширення мережі доріг, значне збільшення числа транспортних засобів та зростаюча інтенсивність руху на дорогах України поставили перед керівництвом ДАІ завдання щодо зміцнення кадрового потенціалу служби.

З цієї метою в місті Донецьку в 1970 році була створена Донецька республіканська школа підготовки молодшого та середнього начальницького складу дорожнього нагляду міліції. Навчання у школі тривало 4 місяці, протягом яких 250 курсантів вивчали ази міліцейської професії, спеціальної техніки, правил дорожнього руху, криміналістики і основ законодавства. Також на її базі були організовані курси вдосконалення державтоінспекторів і старших інспекторів дорожнього нагляду.

У наступні роки зміцнювалася матеріально-технічна база, розширювалася і удосконалювалася система підготовки правоохоронців, навчальні аудиторії оснащувалися сучасним на той час обладнанням: пристроями програмованого контролю знань та телевізійними установками. Започатковано роботу комп'ютерних класів.

16 березня 1993 року постановою Кабінету Міністрів України №189 та наказом МВС України від 31 березня 1993 року №175 на базі училища професійної підготовки працівників міліції УВС Донецької області утворено як самостійна установа освіти Донецьке училище міліції МВС України. За роки свого існування училище справило 8 наборів курсантів і встигло зробити 5 випусків офіцерів для підрозділів ДАІ. Термін навчання в училищі становив 3 роки. Підготовка співробітників для підрозділів ДАІ велася за програмою молодшого спеціаліста – юриста і випускникам присвоювалося первинне спеціальне офіцерське звання «лейтенант міліції».

Розвиток суспільства незалежної України обумовив підвищені вимоги до представників правоохоронних органів. Отже виникла необхідність у зміцненні кадрового потенціалу підрозділів МВС, що забезпечують безпеку дорожнього руху, та залучення на службу фахівців із повною вищою профільною освітою. Тому в 2001 році училище міліції увійшло до складу Донецького юридичного інституту як факультет №4 (підготовки співробітників підрозділів ДАІ). умовами навчання має багаторічну історію підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. За роки його існування успішно пройшли навчання понад

1000 курсантів з усіх куточків нашої держави, які успішно продовжили службу в підрозділах Державної автомобільної інспекції [2].

Зважаючи на зростаючі потреби у вдосконаленні чинного законодавства, яке регулює суспільні відносини у сфері транспортної безпеки, наукового супроводу службової діяльності працівників підрозділів, що здійснюють контроль за дотримання правил дорожнього руху, у 2008 році на базі факультету безпеки дорожнього руху створено науково-дослідну лабораторію з проблем дослідження нормативно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху. Її завданням стала розробка проектів нормативно-правових актів, науково-практичних та науково-методичних рекомендацій, спрямованих на вирішення нагальних проблем діяльності підрозділів міліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Через буремні події на сході України 2014 року Донецький юридичний інститут, зазнавши оптимізації, був вимушено переміщений до м. Кривого Рогу. Однак славні традиції освітньої та наукової діяльності не були полишені та набули подальшого розвитку. Науково-дослідна лабораторія з проблемних питань правоохоронної діяльності, налагодивши дієву співпрацю з практичними підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами, проводить наукові дослідження, а також науково-практичні та соціально-виховні заходи, спрямовані на поліпшення стану безпеки на автомобільному транспорті.

На замовлення поліцейських підрозділів вченими лабораторії готується та наукова та навчальна література для підготовки патрульних поліцейських та забезпечення їх діяльності у сфері контролю за дорожнім рухом. Лише за останні два роки були видано: методичні рекомендації «Техніка ручного регулювання дорожнього руху співробітниками патрульної поліції», «Документування фактів керування транспортними засобами у стані сп'яніння», «Кваліфікація адміністративних правопорушень окремими категоріями учасників дорожнього руху»; науково-практичні рекомендації «Захисник у справах про адміністративні правопорушення у сфері», «Нормативно-правове врегулювання примусового відкриття транспортних засобів», «Оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод співробітниками патрульної поліції».

Задля зручності оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод співробітниками патрульної поліції науковцями було розроблено та запатентовано об'єкт інтелектуальної власності – промисловий зразок «Трафаретна лінійка для оформлення схем дорожньо-транспортних пригод», який призначено для нанесення спеціальних умовних позначень під час документування порушення учасниками дорожнього руху правил

дорожнього руху, що спричинило загибель чи травмування людей, пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна [3].

На сьогодні співробітники підрозділу працюють над впровадженнями нових інноваційних технологій у діяльність патрульної поліції України щодо оформлення та реєстрації дорожньо-транспортних пригод із використанням безпілотних літальних апаратів.

Традиційним стало проведення під час глобальних та національних тижнів безпеки дорожнього руху Молодіжної науково-практичної конференції «Безпека на дорозі» у травні та Міжнародної науково-практичної конференції «Транспортна безпека: правові та організаційні аспекти», яка проводиться напередодні Всесвітнього дня пам'яті жертв дорожньо-транспортних пригод, що відзначається у щороку у третю неділю листопада. Ці заходи мають на меті консолідацію дій усіх представників державних органів, наукових установ, громадських організацій, засобів масової інформації щодо розв'язання проблем безпеки на транспорті, апробації прогресивних поглядів, ідей та інноваційних технологій, а також напрацювання спільних проектів і пропозицій до законодавства України.

У 2020 році згідно з внесеними змінами до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 06 червня 2018 року № 479 Донецький юридичний інститут МВС України визначений як заклад вищої освіти з пріоритетним профілем у забезпеченні післядипломної освіти за видами службової діяльності поліцейських «Поліція на воді» та «Сектори (групи) реагування патрульної поліції». Саме до повноважень поліцейських секторів реагування патрульної поліції наразі належить контроль за дотримання правил дорожнього руху, тому багаторічний досвід інституту підготовки фахівців у сфері дорожньої безпеки є гідним внеском у підготовку висококваліфікованих професіоналів поліцейської діяльності.

Навчання курсантів за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» нараз здійснюється в порядку експерименту Міністерства внутрішніх справ щодо підготовки поліцейських за новою освітньо-професійною програмою «2 роки курсант – 1 рік слухач». Зазначена програма підготовки передбачає отримання знань та практичних навичок зі здійснення превентивної поліцейської діяльності, складання адміністративних матеріалів за порушення Правил дорожнього руху, оформлення матеріалів дорожньо-транспортних пригод, а також кваліфікованого надання домедичної допомоги постраждалим при автопригодах. Також особлива увага приділяється тактико-спеціальній та вогневій підготовці курсантів,

навчанню швидкої та якісної роботи з базами даних та приладами, що використовують у своїй діяльності патрульні поліцейські.

Отже освітня та наукова діяльність Донецького юридичного інституту МВС України як закладу вищої освіти із специфічними умовами навчання, що здійснює підготовку поліцейських, у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, яка ґрунтується на потужному досвіді підготовки правоохоронців, є невід'ємною складовою розвитку безпечного середовища життєдіяльності, як основи безпеки на території України та запорукою створення комфортних та безпечних умов на автомобільних шляхах відповідно до міжнародних стандартів.

Список використаної літератури

1. Road traffic injuries. URL: https://www.who.int/health-topics/road-safety#tab=tab_1. (дата звернення: 17.03.2021)
2. 60 років Донецькому юридичному інституту МВС України: освітні традиції, перевірені часом. Київ : ВД «Дакор», 2021. 290 с.
3. Вітвіцький С.С. Підготовка кадрів і науковий супровід поліцейської діяльності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху у Донецькому юридичному інституті МВС України. Транспортна безпека: правові та організаційні аспекти: матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (в авторській редакції), (м. Кривий Ріг, 13 листопада 2020 року). Кривий Ріг, 2020. С. 53.

ДОБА ТВОРЧОГО ЗАПАЛУ – ОЧЕРКИ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ДОНЕЦЬКОГО ЮРИДИЧНОГО ІНСТИТУТУ МВС УКРАЇНИ У ПЕРЕДВОЄНИЙ ПЕРІОД (2010–2014 рр)

Шевченко Анатолій Євгенович

завідувач кафедри теорії, історії права і держави та конституційного права

*Університету державної фіскальної служби України,
доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України*

Туренко Олег Станіславович

*доцент кафедри загально-правових дисциплін
Донецького юридичного інституту МВС України,
доктор філософських наук*

Кафедру теорії та історії держави і права, як структурний підрозділ Донецького інституту внутрішніх справ було утворено 23 січня 2003 року